

Dosarul nr. 2ra-1191/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, O. Cojocaru, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Garmacean Anatolie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Garmacean Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Garmacean Anatolie și a fost menținută hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 11 octombrie 2019, Garmacean Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantului a invocat că la 02 octombrie 2018 a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, intervenienți accesorii Garmacean Gabriela, Țurcan Mihaela-Sabina și Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana cu privire la anularea actelor ce au stat la baza încheierii contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 1843 din 21 decembrie 2017, anularea contractului și a extrasului nr. 506 din 12 ianuarie 2018, cât și încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a sumei de 30 000 de euro cu titlu de prejudiciu moral.

A indicat că, cauza enunțată nu a fost examinată nici până la data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată, respectiv termenul de judecare a acesteia este excesiv de mare, nefiind unul rezonabil.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2010 și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Garmacean Anatolie a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr. 12-3-65842-05102018, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Garmacean Anatolie a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 23 decembrie 2019, Garmacean Anatolie a declarat apel împotriva hotărârii din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Garmacean Anatolie și a fost menținută hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că la 02 octombrie 2018 a fost depusă acțiunea în care se pretinde încălcarea, iar la 04 decembrie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că în speță, instanța de judecată a demonstrat diligență în gestionarea cauzei, deoarece motivul de bază care a generat prelungirea termenului de examinare a cauzei civile a fost specializarea începând cu 01 ianuarie 2019 a instanțelor judecătorești după sedii, Judecătoria Chișinău, sediul Centru fiind specializată în examinarea cauzelor civile, iar Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani în examinarea cauzelor de contencios administrativ. În legătură cu aceste circumstanțe, de către judecătorul investit cu examinarea cauzei civile a fost declinată competența în favoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, ultima constatând lipsa temeiurilor de examinare a cauzei, a suspendat cauza civilă, respectiv au fost suspendate termenele de procedură și a remis cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Prin urmare, anume aceste circumstanțe au servit la prelungirea termenului de examinare a cauzei, circumstanțe pe care instanțele de judecată le-au apreciat ca fiind unele întemeiate, or, aceste acțiuni au fost imperios necesare pentru constatarea instanței de judecată competente să soluționeze cauza. Respectiv, după stabilirea instanței competente - Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cauza a fost examinată în două ședințe de judecată - 19 noiembrie 2019 și 04 decembrie 2019, la ultima fiind pronunțat dispozitivul hotărârii.

La data de 04 iulie 2020 Garmacean Anatolie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând examinarea cererii de recurs cu participarea lui, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 13 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, art. 390 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia în cazul respingerii apelului, instanța de apel este obligată să indice în decizie motivele respingerii.

Recurentul a susținut că instanța de apel nu și-a motivat concluzia respingerii cererii de apel, fapt ce denotă neexaminarea de fapt a apelului depus.

Consideră că motivarea deciziei contestate nu întrunește condițiile prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 12 martie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expedită la adresa electronică a recurentului Garmacean Anatolie la 05 mai 2020 (f.d. 69).

Totodată, se reține că potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 (17 martie - 15 mai 2020).

Astfel, recursul, declarat la data de 04 iulie 2020, este în termen.

La 22 iulie 2020, copia recursului declarat de către Garmacean Anatolie a fost expedită în adresa intimatului Ministerul Justiției, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 77-78).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Garmacean Anatolie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Garmacean Anatolie asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Garmacean Anatolie, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Garmacean Anatolie se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic